

Ročník: 96

číslo: 3

17. ledna 2016

Cena: 10 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

*Kostel sv. Jana Křtitele v Mognu, Švýcarsko
Mario Botta©Pino Musi*

EDITORIAL

Milí čtenáři, vítám vás u našeho prvního magazínového čísla v letošním roce. Jak už se pomalu stává příjemným pravidlem a zvykem, je leden slovem i písmem věnován nejen v naší církvi, ale taktéž v českém náboženském prostředí obecně, právě tématu z nejdůležitějších: a sice tématu o setkávání, porozumění a dialogu mezi různými druhy vyznání. Již proto, že se počíná nový rok, od kterého máme nejen na poli porozumění a lásky mnohá očekávání. A je-li dialog k těmto hodnotám branou, jako že je, je nejlépe jím začít. Vždyť to, že se lidé na planetě neshodnou v tom, jaký Bůh vede jejich kroky, ještě není a nesmí být důvodem, proč by měli před sebou zavírat dveře, proč by se neměli setkávat, o svých vizech a názorech diskutovat a vzájemně se tím obohacovat. Každý názor je člověku přínosem, každý nový pohled mu přináší rozšíření stávajících obzorů, a tím i přiblížení se k řece moudrosti, ze které všichni tolik toužíme pít. Kdo ví, že nejsnazší cestou k ní je tolerance a pochopení, může jít v čele a ostatní vést. A je neoddiskutovatelným faktem, že dnešní člověk víry je na téhle cestě o mnoho dál než zkostnatělý duch chrámů našich předků. Vždyť považte, z hlediska historie to není zase až tak dávno, co knihy i lidé s odlišným viděním Boha a jeho svaté vůle, světa a zákonů, putovali na hranici. A to je a vždy bylo špatně, protože Bůh je tu pro každého, má tisíc podob a tisíc tváří a vždy ke svým dětem kloní tu, kterou právě potřebují a kterou na něm vidět chtějí. Ten veliký krok, o který jsou dnes lidé dál, jistě neznamená vzdát se svých přesvědčení, popřít to, co nám naše svědomí dává poznat jako správné. Znamená toliko jediné, umění naslouchat, připustit, že i někdo jiný nežli já může mít pravdu a že ji můžeme mít nakonec i oba a všichni tři a dost možná, že i všichni na Zemi vespolek. Již Kristus nás učil, že Bůh chce svým dětem vyjít vstříc a je ochoten být tím, kým potřebují. Bůh nás miluje a pranic mu nezáleží na tom, jak ho nazýváme. Na čem mu ale záleží, je, abychom žili mezi sebou v míru a porozumění.

Milí bratři a sestry, plňme jeho vůli i v tomto novém roce a konejme vše pro to, abychom za rok na naší společné cestě byli o hodný kus dál. Příjemné chvílky přeje Klára Břeňová

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Dobré zprávy ze Žatce

• Betlém před Husovou kaplí v Žatci již dvacet let od počátku adventu až do Tří králů přitahuje pozornost děti i celých rodin. Tento rok tomu nebylo jinak. Betlém vytvořil bratr místního faráře Vratislav Adámek, který se stavbě betlémů věnoval celý život.

• Na Hod Boží vánoční přijala v Husově kapli v Žatci křest sestra Edita Drameh, studentka HITS v Praze. Přejeme jí hojnost Božího požehnání do dalšího života.

Náboženská obec Žatec

Košické sympózium k Husovu výročí

O Mistru Janu Husovi se v minulém roce v České republice hovořilo velmi často. 600. výročí jeho tragické smrti mělo obrovský ohlas i díky zprostředkování médií. Na Slovensku velmi přispěla k větší obeznamování s osobností Mistra Jana, zejména mezi mladou generací, naše církve; aktivně se prezentovala bratislavská diecéze. Byla to především vzpomínková slavnostní bohoslužba v Brezovej pod Bradlom – u jediného pomníku Mistra Jana Husa na Slovensku. Náboženská obec v Košicích zase ve spolupráci s Reformovanou církví, košickým Českým spolkem a Ekumenickým společenstvím církví zorganizovala počátkem léta vzpomínkovou bohoslužbu. Za účasti množství věřících v goticko-románském kostele v obci Svinica nedaleko Košic bohoslužbu celeburoval a kázáním posloužil slovenský br. biskup Jan Hradil. Zazněly i známé husitské chorály. Zástupci košické

ekumeny byli taktéž mezi pozvanými hosty na vyvrcholení celostátních oslav v Praze. Loňskou vzpomínkou na Mistra Jana Husa bylo taktéž sympózium pod názvem „MISTR JAN HUSA A JEHO ODKAZ“, které se konalo koncem listopadu na košické teologické fakultě Katolické univerzity v Ružomberku. Nutno zdůraznit, že to bylo na Slovensku ojedinělé mezinárodní ekumenické sympózium. Pozvání z organizačního výboru pod vedením Mons. Antona Konečného přijal z naší církve br. Martin Chadima, významný teolog, pedagog a religionista. Jeho hlavní přednáška zaujala posluchače natolik, že by ho poslouchali nad rámec jeho vymezeného času. Se svým referátem vystoupil i br. biskup Jan Hradil a další představitelé jednotlivých církví. V podvečer se pak konala ekumenická „bohoslužba smíření“, kterou celeburoval a na které kázal br. biskup Jan Hradil.

Bohumil Kaman

NAD PÍSMEM

Svatba jako místo znamení

Jan 2, 1-11

„Tak učinil Ježíš v Káně Galilejské počátek svých znamení a zjevil svou slávu. A jeho učedníci v něho uvěřili.“

(Jan 2,11)

Poslední verš perikopy vrhá světlo na celou událost na svatbě v Káně Galilejské. Když Ježíš ve svém působení zázračně léčí nemocné, slepé, nebo dokonce křísí z mrtvých, lehce to chápeme jako závažné a potřebné. Co ale s tím, že se voda promění ve víno? Můžeme na to nahlížet jako na trik nebo rozmařilost, případně

zpochybnit možnost zázraku jako takového. Nicméně slovo „znamení“, které Jan používá ve svém evangeliu častěji než ostatní evangelisté, nás upozorňuje, že smysl pochopení příběhu leží hlouběji. Jeho význam je skryt pod děním samotným.

První, co nás asi napadne, je proč zrovna svatba? Poměrně zvláštní místo na to, aby Ježíš ukazoval svou moc. I když - svatba je přece místem radosti a lásky. To jsou i kvality, které budou provázet celé Ježíšovo působení. Možná proto je právě svatba místem jeho prvního znamení, nebo možná proto, že svatba je událostí, kdy skutečně začíná něco nového. Uzavřením svazku se mění mnoho nejen pro snoubence, ale i pro jejich rodiny. A Ježíšovým znamením se mění mnohé i pro ty, co jsou s ním. Svatbu můžeme chápat jako předobraz našeho budoucího nebeského stolování s Ježíšem nebo jako ujištění, že Ježíš přichází k člověku i ve svátečních časech oslav a veselí. Není ani v těchto chvílích člověku vzdálen, chce sdílet naši radost a štěstí nebo jako zde – radost dokonce zachraňuje a prodlužuje svým mimořádným zásahem.

Jednoznačné vysvětlení, proč zrovna svatba, zřejmě není. Ať je to jakkoli, Ježíš je k vykonání znamení přiveden svojí matkou. Ta má starost o to, že došlo víno a tak můžeme předpokládat, že patřila k těm, kdo svatbu plánovali a organizovali. To, že měla takovou pozici, by mohlo znamenat, že snoubenci byli příbuzní, a tak selhání v pohostinnosti by vrhlo ostudu na celou rodinu. Obrací se proto na svého syna Ježíše vlastně v zoufalé situaci. Právě v Ježíšově reakci: „Co to ode mne žádáš! Ještě nepřišla má ho-

dina“, je pochopení celého významu znamení. V kontextu Janova evangelia jde o zjevení Ježíšovy slávy, jak nás evangelista ujišťuje i v závěru dnešní perikopy. To je hlubší smysl Ježíšova zásahu – znamení, které činí. K tomu odkazuje i způsob proměny, které jsou svědky jen

Pane, prosíme tě o tvá znamení v našich životech.
Dej, abychom v nich viděli tvou slávu
a tak se k tobě přimkli upřímnou vírou a důvěrou.
Amen

služebníci. Na jeho pokyn připraví vodu, a pak už rozlévají víno. Žádné předvádění, žádné strhávání pozornosti na sebe a svoji moc. Dovedeme si představit, jak by mohl ovládnout tímto divem lehce celou svatbu a zajistit, aby se už do konce oslav nemlu-

vilo o ničem jiném. Nic takového se neděje. Boží Syn, inkarnované věčné Slovo, působí jemně a neokázale, a přesto ukazuje tímto znamením na svoji moc a slávu. Výsledkem Ježíšova znamení není ohromení, údiv nebo dokonce strach, který by byl produktem pompéznosti a teatrálnosti.

Ježíšovo znamení není čin sám pro sebe, ale má konkrétní smysl – má vést k víře a pochopení jeho autority a slávy, kterou má od Otce.

Přeji nám všem, abychom této hloubky pochopení byli schopni a s Ježíšem tak prožívali všechny chvíle našeho života – smutné i ty radostné. V Ježíšových znameních pak měli příležitost pro růst naší víry, radosti a naděje.

Vladimír Volráb

DRUHÁ NEDĚLE PO ZJEVENÍ

Chválu vzdejte Hospodinu a vzývejte jeho jméno, uvádějte národům ve známost jeho skutky, zpívejte mu, pějte žalmy, přemýšlejte o všech jeho dívech.
ŽALM 105,1-2

První čtení: Izajáš 62,1-5

Tužby pro dobu po Zjevení Páně:

2. Abychom rostli v poznání Božího stvořitelského a vykupitelského díla, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom v každodenním životě řídili se moudrostí Božího slova, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, tobě patří všechna stvoření, vždyť každému tvorů jsi vdechl život. Prosíme tě, i nás oživuj a obnovuj svým svatým Duchem! Osviť nás, Bože, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 12,1-11

Evangelium: Jan 2,1-11

Verš k obětování: Žalm 50,23

Verše k požehnání: Srov. Jan 2,7-11

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, posvěcuj si nás častým a zbožným přijímáním svátostného chleba a kalicha, abychom ti působili radost zachováváním tvé vůle! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 14, 35, 43, 185, 188

Abrahamovská náboženství a jejich společné kořeny

Judaismus, křesťanství a islám jako tři světová náboženství bývají někdy označována jako „abrahamovská náboženství“. I přes rozdílnosti a odlišnost těchto náboženství je spojuje víra v jednoho Boha, jak je to vyjádřeno v židovském vyznání (Šema Dt 6,4), v prvním článku starokřesťanského Apoštolského kréda i vyznání muslimů (arab. šaháda).

Pro judaismus je významná postava Mojžíše jako zprostředkovatele Zákona, pro nás křesťany je jedinečnou osobností Ježíš Kristus vyznávaný jako Syn Boží a pro muslimy Muhammad jako Prorok či Posel. Pak je zde ještě jedna důležitá postava – Abraham. Postava Abrahama patří ke společným kořenům těchto tří náboženství.

O Abrahamovi se hovoří ve Starém zákoně v knize Genesis v příbězích ve 12. – 25. kapitole a také na dalších místech např. v žalmech nebo u proroka Izajáše (Iz 51,2). O Abrahamovi, respektive Ibrahimovi, se dovídáme z Koránu (Korán, Praha 1972, 1991, s. 165 – 166). V Novém zákoně se vyskytují zmínky a odkazy na Abrahama v evangeliích (Mt 3,9; L 16,19-31; J 8. kap.) a zvláštní pozornost mu věnuje apoštol Pavel v listě Římanům a listě Galatským. Je označován jako „otec věřících“ (Ř 4,16-17). Postava Abrahama patří ke společným východním základům víry v jediného Boha.

S Abrahamem je spojeno i svaté město Jeruzalém. Skalní dóm v Jeruzalémě, podle tradice hora Moria, je svatyně jediného Boha Abrahama. Ekumenický teolog Hans Küng k tomu říká: „Nemohl by se tedy jednou, až dojde k vytouženému míru mezi třemi abrahamovskými náboženstvími, stát společnou ekumenickou svatyní?“ (Küng, H.: *Po stopách světových náboženství*, Brno 2006, cit. s. 281).

U Abrahama jsou jedinečným způsobem přítomny motivy živé víry. Co je charakteristické pro Abrahamovu víru? Představuje odvažné vykročení do neznáma ve spolehnutí se na Boha (Gn 12, 1-9).

Abraham zosobňuje víru, která prochází zkouškami (Gn 22,1-24). Je příkladem víry, která nechce roztržky (Gn 13,8) a která se přimlouvá za druhé a za svět (Gn 18,16-33). Abrahamova víra je živým jádrem rozmanitých a rozdílných náboženských tradic.

Damašská brána, Jeruzalém.

Od roku 2010 se na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy pravidelně setkávají představitelé těchto tří monoteistických náboženství. V moderování těchto rozhovorů křesťanských duchovních a teologů, rabinů a reprezentantů islámu se střídají religionisté doc. Pavel Hošek a doc. Zdeněk Vojtíšek. Těchto setkání a rozhovorů mám možnost se také účastnit. Zpočátku se uvažovalo o tom, že se tato iniciativa bude nazývat „Abrahamovské tradice“. Ukázalo se však, že pohledy na praotce víry Abrahama ze strany židů, křesťanů a muslimů jsou přece jenom tak rozdílné, že se od možnosti tohoto označení upustilo. Časem se ujal

a vžil název „Společný hlas židů, křesťanů a muslimů“. Pod tímto názvem vycházejí také společná prohlášení a vyjádření k aktuálním společenským a politickým problémům. O náboženských tématech, která jsou rozdělující, se nejprve nehovořilo. Například se nemohlo zprvu stát obsahem rozhovorů ani téma, jakým je modlitba. Jakmile však onemocněl jeden z účastníků těchto setkání, všichni se spontánně za něho modlili bez ohledu na náboženský přístup k modlitbě. V těchto osobních setkáních je cenné naslouchání a dialog. Cestou k obtížnému překonávání nesnášenlivosti, vzájemných předsudků a hlubokých obav z druhých je dialog nejen mezi církvemi v ekumenické rovině, ale i mezi náboženstvími s velkou odlišností duchovních obzorů, myšlenkových východisek a kulturních přístupů.

Tomáš Butta
patriarcha

Jaké cíle má Církev československá?

Usmířiti člověka nábožensky s vlastním svědomím. To vyžaduje určité konsolidace názoru světového a jistého zpravdivění pojmů a úkonů náboženských.

Usmířiti jednu církev s druhou, jedno vyznání s druhým, jednu duši s druhou, tak aby, majíce své v úctě, vážily si druhých, a svorně pracovaly na nábožensko-mravní výchově své i bližních svých. Toto vypovězení boje všelikému násilnictví, je jedním z největších úkolů našich!

Usmířiti život církevní s životem národním. Náboženství odpolitizovati, ale politiku proniknouti duchem uznalosti, opravdové zásadovosti a poctivosti. Usmířiti národy různých vyznání vzájemnou dohodou...

Karel Farský: *Český zápas*, 2. dubna 1920

Kdož nemiluje bratra svého kteréhož viděl, Boha, kteréhož neviděl, nemůže milovati. 1 J 4,19-21

Skoro všechny církve namlouvají si jednotnost víry na základě nicejského nebo apoštolského kréda. Ale věroučení vůbec nemůže se státi podkladem sjednocení mezi církvemi. Tu v uvedené epištole máme starý a tuším jediný program, na kterém mohly by církve pracovati k svému sjednocení: vzdáti se každé a veškeré nelásky vzájemné. Kristus, křesťanství - to je přec v praxi bliženská láska. Kde z křesťanství kterékoliv církve vyprchala láska bliženská, tam vlastně už ani není náboženství. A nic si nenamlouvejme, že je dovoleno nebo dokonce nutno omezovati tu svou lásku bliženskou jenom na některé obory života, ale bez újmy jakýchsi zásad a dogmat.... To je právě projev nelásky, neuznávání práva druhého, aby se na Boha směl dívatí svými očima, a o Bohu aby smýšlel svým rozumem. Nemožno žádat lásky k nepoznanému... Ale tím méně možno žádat lásky k neuznanému a nevěřenému.

Karel Farský: *Naše Postila I.*, 1925

Pozvání do Španělské synagogy

Milí čtenáři, možná vás při čtení nadpisu tohoto příspěvku napadlo, proč opět věnujeme prostor židovské tematice, možná si říkáte: „Za chvíli nám ten Český zápas přejmenují na Roš chodeš! Nebo na Katolický týdeník?“ ... Ne, nebojte se, k žádným konverzím v redakci nedošlo. Jen jsem si v souvislosti se Španělskou synagogou, kam občas zavítám, připomněla některé velice zajímavé skutečnosti, které z tohoto objektu dělají pozoruhodnou křižovatku několika kultur a náboženství. A které by toto číslo mohly vhodně doplnit.

Součástí Židovského muzea v Praze, Španělská synagoga v Široké ulici vedle kostela svatého Ducha, je synagogou nejmladší, přičemž stojí na místě nejstarší modlitebny ghetta z 12. století, takzvané Staré školy. V 19. století sloužila německy mluvícím židům reformního zaměření a byla označována jako templ. Pro reformnímu hnutí v judaismu je kromě předčítání některých modliteb v řeči příslušné země či přenesení pódia pro čtení Tóry ze středu do čela synagogy typické používání varhan, které ani v této synagoze nesměly chybět. Prvním varhaníkem byl autor naší státní hymny a první české

opery František Škroup. Aktivita tohoto křesťana v synagoze byla nejen potvrzením tehdejších přátelských postojů nežidovských obyvatel Prahy k jejich židovským souputníkům, nýbrž a především signálem nových asimilačních tendencí ve vzájemných vztazích. Jedním z konkrétních projevů setkání těchto kultur - křesťanské, židovské a německé - byl i tzv. Pražský kruh: společenství známých intelektuálů, mezi nimi Max Brod, Franz Werfel či Oskar Baum.

Ale zpět ke Staré škole, která se mimochodem musela těšit vynikající akustice, protože tak jako současná Španělská synagoga byla oblíbeným místem pro pořádání koncertů. Nicméně kvůli špatnému stavu budovy bylo rozhodnuto o jejím zbourání a postavení nové synagogy, která by výstižněji odrážela reformní charakter doby. A tak roku 1868 vznikla stavba čtvercového půdorysu s mohutnou kupolí dle plánů nejlepších českých architektů. Interiér byl bohatě vyzdoben štukovou zlacenou a polychromovanou arabeskou, inspirující se až ve španělské Granadě. Totiž palácem Alhambrou, postaveným v maurském, islámském stylu. A jelikož Korán zakazuje užití lidských či zvířecích postav v sochařství a malbě, ani tady se s nimi

nesetkáme. Převládají nádherné orientální geometrické vzory.

Vše můžete obdivovat nejen při samotné prohlídce synagogy (je zde instalována výstava věnovaná historii Židů v Čechách a na Moravě v 19. - 20. století), ale také při některém z četných koncertů, které se zde - kromě pátečních bohoslužeb - konají. Konají se zde i svatby, v prostředí, na které se nezapomíná. A že je po svatbě v těchto prostorech enormní zájem, je již po přečtení tohoto článku jistě zbytečné dodávat...
KB

Mezináboženský dialog v čase změn

Po roce 1989 mnoho dobrých lidí vložilo velké úsilí do budování ekumeny a mezináboženského dialogu. Možná je dnes čas zamyslet se, kde jsme nyní.

Náboženství a spiritualita už nejsou nežádoucí pojmy a překonané koncepty. Lidé mají svobodu vyznání, shromažďování i slova. Vedle tradičních monoteistických náboženství se etablovala nová duchovní hnutí. Vrstvy obyvatelstva jsou stále poměrně propustné, takže máme možnost se ve společenském prostoru setkávat (například na třídních schůzkách ☺ – moje osobní zkušenost). To je skvělé.

Představitelé dva tisíce let dominantního křesťanství měli možná představu, že prestiž této víry se vrátí či dokonce poroste. Osobní spiritualitě však nejde poručit, Duch si skutečně vane, kam chce. Ekumena, snaha o spolupráci křesťanů, je chvályhodný počín budování „obydlené,

známé země“ (řecky oikúmené), ale i ta neznámá může být pro mnohé inspirativní a přínosná. A to je potřeba s respektem přijmout. Abrahamovskou ekumenu, dialog křesťanství, judaismu a islámu, bylo v českých podmínkách obtížnější naplňovat, o to větší poděkování patří všem, kdo o ni usilovali. A možná díky panu prezidentu Havlovi a jeho přátelství s moudrým a charismatickým dalajlámou, mnoho z nás dospělo k potřebě univerzálního mezináboženského dialogu. Tímto pojmem míním úctu vůči jinému úhlu pohledu, vzájemné naslouchání, hledání toho, co spojuje, a respektování toho, co rozděluje, s vědomím vlastních hranic, a to pružných. Neboť co se dnes ve světě děje, je především o změně hranic – uvnitř i vně nás: o zpracovávání našich strachů, zaběhaných, ale překonaných názorů, „jak mají věci tzv. správně být“, o vizích přeskakujících strnu-

lost a činech překračujících slepé uličky. Koneckonců, i situace hebrejských otroků kdysi v Egyptě vypadala bezvýchodně, než přišel odvážný vůdce Mojžíš. To je dobrá zpráva. Méně příjemná zpráva je, že dnes není doba vůdců. Vůdci na cestě Ducha a dialogu jsme sami sobě my. Už za nás nikdo nic neudělá. Právě ten tlak na osobní odpovědnost a autoritu je pro mnoho lidí děsivý. Já v něm naopak vidím velikou naději. Jako matka dospívajících dětí vnímám, jak se pouští ruky rodičů a dělají první samostatné kroky. I první chyby, samozřejmě, ale to k tomu patří. A v té situaci dnes jsme: naučit se jít sami, ve velkém otevřeném světě, kde náboženství tvoří naše kořeny a kde denně potkáváme jiné lidi s jinými kořeny, aniž bychom ze sebe navzájem měli strach a obviňovali se. Stát klidně se svým Božstvím, se svojí Pravdou, a respektovat odlišné. Zároveň se dokázat ochránit, být ve své síle. Všichni víme, co se ve světě a v Evropě děje. A nemám na mysli pouze teroristické

útoky. Mám na mysli zneužívání slov v propagandě a lži, vytváření dojmu, že „pravda neexistuje“, selhávání duchovních elit, sebelítost a agresivitu vzorných občanů. Obliba konspiračních teorií roste – mnoho lidí žije tím, „conámzleautority-tají-a-jaktodoopravdyje“. Touha po jistotě a doslovnosti je touhou dítěte po lízátku. Jedinou jistotou je pohyb Ducha a laskavost Moudrosti. Zkusme s nimi zůstat ve vnitřním dialogu – možná jsme na něj zapomněli a soustředili se příliš na ten vnější. Žijeme v době médií a zpráv. Denně si jich můžete přečíst stovky. Vytvářejí ale pravdivý obraz? „Evropa brání své křesťanské hodnoty.“ Které? Mnohé z nich jsou původně židovské a mnohé jsou humanistické. Práva žen, práva homosexuálů, odluka náboženství a státu.

„Ultraortodoxní rabín říká: Útok v Paříži je odplatou Evropě za holokaust.“ Dotyčný rabín je známý svými extrémními názory a reprezentuje mizivé procento rabínského pohledu. „Islám je nebezpečný.“ Lze náboženství, které vyznává 1,6 mili-

ardy lidí, shrnout do jedné věty, zbavit pestrosti náhledů a rozmanitosti proudů?

Více než kdy jindy dnes platí, že svět se ubírá tam, kam zaměřujeme naši pozornost. Všimněte si, kam zaměřujete tu svoji. To vytváříte, na tom se podílíte. Já volím tyto zprávy z poslední doby: „*Izraelský psychoanalytik a argentinský kněz se spojili, aby pomohli znevýhodněným dětem. Od chvíle, kdy se zbožný katolík a tradiční Žid před lety potkali, pochopili, že jejich životní práci pohání stejná duchovní síla: myšlenka, že bezpodmínečná láska a přijetí vůči mládeži, kterou společnost odmítá a odstrkuje na okraj, může dospívajícím pomoci dosáhnout samostatnosti a vymanit se z trápení...*“

A druhá: „*Židé z Magdeburgu pozvali vůdce jiných náboženství, aby jim pomohli dokončit svitek Tóry. Vůdce pětitisícové muslimské komunity, lékař, napsal s pomocí rabína patnáct posledních písmen Pentateuchu.*“ Diskuse pod tímto článkem odráží, jak jsme rozdělení: „*Kéž by Magdeburg inspiroval celý*

svět!“ a „*Je to snůška žvanění. Není to přesný odraz skutečného světa, bohužel.*“ Jaký je ten váš skutečný svět? To je ta otázka. Můj je ten, ve kterém lidé mluví s úctou, nejprve sami se sebou, potom se svými nejbližšími a posléze i s těmi vzdálenějšími. Jak se říká v systemických konstelacích: „*Vidím tě.*“ A jak říkali rabíni v interpretaci příběhu Josefa a jeho bratří už před tisíci lety: „*Jakmile ho v dálce spatřili, ještě než se k nim přiblížil, smluvili se proti němu, že ho usmrtí.*“ (1. Mojžíšova 37,18). „*Jakmile ho v dálce (dosl. „z dálky“)* spatřili – Kdyby ho viděli zblízka, poznali by, že je stejný jako oni, a neublížili by mu.“ Vidět zblízka. Ustát to. Nebát se.

Mohla jsem v názvu tohoto zamýšlení napsat slova „v čase teroru“. Ale nenapsala. Moje volba je, že procházíme „časem změn“. Přeji nám všem, abychom jím prošli se ctí, s oporou skutečné Ruach – Ducha, jenž je ženského rodu, soucítící, spojující, usnadňující smrt starého a dávající život novému. **Terezie Dubinová**

Novoroční ekumenická bohoslužba na Karlově

Stalo se dobrou tradicí, že duchovní vstup do nového roku prožívají společně věřící našich církví při novoroční ekumenické slavnosti přenášené Českou televizí. Letošní setkání se konalo v místě symbolizujícím velké jubileum tohoto roku, na pražském Karlově, v kostele Nanebevzetí Panny Marie a svatého Karla Velikého. Tento chrám, jehož základní kámen položil Karel IV., je součástí mystického kříže tvořeného pěti kostely a měl být dle úmyslu Otce vlasti trvalým požehnáním města a středem nového ideálního společenství, jak mj. uvedl kardinál Miloslav Vlk, který coby zástupce hostitelské církve pozdravil přítomné se-

stry a bratry. Společně s nimi a s představiteli církví, včetně našeho br. patriarchy Tomáše Butty, pronesl modlitby za zdar v novém roce, pokoj pro lidská srdce, mír na celém světě a v neposlední řadě i přání zachování jednoty v naší vlasti, k čemuž může být inspirací i naše ekumena: „*Jsmo různé církve, jsme tu podle možnosti v jednotě. Bylo zde řečeno: jeden Pán, jedna víra, jeden křest. To je základ, na kterém my jsme jedno. Jsem rád, že můžeme toto poselství dát naší vlasti. Že jednota je možná i přes určité rozdíly. Toto vám dáváme do nového roku jako nadějnou perspektivu...*“

red

Cizí vyznání

Starý kněz se zúčastnil konference o mezináboženském dialogu. Jeden z přednášejících přečetl svůj příspěvek, ve kterém břitce napadl cizí vyznání a varoval před jejich narůstajícím vlivem. Starý kněz byl zbožný, a možná proto se snažil lidem s jinými názory srozumět, a pokud to šlo, hledal s nimi společnou řeč. S obavou poslouchal slova z pódia, a když muž skončil, přišel za ním s otázkou: „Můj příteli, ty znáš věci, o kterých jsi hovořil?“ „Ano, z mého příspěvku to muselo být patrné. Různá náboženství jsem studoval několik let.“ „Počkej, asi mi docela nerozumíš“, zastavil ho v řeči kněz, „žil jsi nějaký čas s lidmi, pro které jsou ty pravdy posvátné?“ „Ne, to jsem nežil.“ „Aha, takže ty věci neznáš.“

Juraj Jordán Dovala, Pozvání do ticha

Uniformita

Rozmlouvají spolu dva kněží. První říká: „To je zvláštní. Na světě je hodně národů a tolik různých náboženství. S tím by měl Bůh něco udělat. At' se dožijeme toho, že všichni budou jenom jedné víry.“ Druhý na to: „Víš, kdyby Bůh chtěl uniformitu, stvoří kasárna, a ne svět.“

Juraj Jordán Dovala, Pankáč v kostele

Co rádi čtete?

Spisovatele Neila Gaimana, autora sci-fi a fantasy knížek (např. Nikdykde, Dobrá znamení, Američtí bohové, Anansiho chlapeci), budou znát asi hlavně dospělí čtenáři, i když některé jeho příběhy (byly i zfilmované - Hvězdný prach, Korallina) jsou veskrze pohádkové. V každém případě jsou jeho knížky velmi originální a plné fantazie. Ta, kterou bych vám nyní ráda představila, je ovšem určena dětem v každém případě. Jmenuje se Náštestí (ne)máme mléko. Začíná celkem obyčejně – děti jsou samy s tatínkem, protože maminka odjela na služební cestu. U snídáně zjistí, že jim došlo mléko, a tatínek se vypraví do nedalekého obchodu. Ačkoliv by měl být z této veskrze nudné a banální pochůzky zpátky během několika minut, stále se nevrací. Když se však děti konečně dočkají, tatínek nepřináší jen mléko, ale i příběh o tom, co všechno na této výpravě zažil. Když zmíním

namátkou jen setkání s mizemšťany, piráty a geniálními stegosaurom cestujícím časem, zdaleka to není ještě všechno. Knižka je plná pěkných ilustrací Chrise Ridella – patří mezi ty, kde je skoro víc obrázků než textu (psaného navíc velkými písmeny), takže určitě bude vyhovovat i méně zdatným čtenářům. Především je ale vtípná a nabitá dějem – stejně jako všechny ostatní Gaimanovy knížky. A patrně to není náhodou, že portrét hlavního hrdiny – statečného tatínka – je velmi nápadně podobný autorovi. Říká si, že jeho děti se asi opravdu nenudí. Věřím, že nudit se nebudete ani vy, kteří si knížku přečtete. Vyšla v roce 2015 v Albatrosu.

JK

Objevné zjednodušení

Jeden chytrý školák přišel na to, že by se velmi zjednodušilo psaní a čtení, kdyby se „číslovky“ ve slovech psaly číslicemi. Zde je sedm příkladů ve větách. Zkuste je přečíst.

Za 100dolou 100ji 100h.

3ska často zraní.

K8onauti letí na Měsíc.

Me2d se 8ělil a přišel k nám.

Ve třídě je 05 na51.

3 lo3 spa3lil s3brnou 3kolku

a ukradlil ji.

8ahlí kluci s3leli z luku na sousední 3du, ale nakonec s1li mír.

Z.S.

C E S T A

Ceden – měsíc ekumeny

Počátek roku je pro křesťany tradičně spojen s tak zvanými modlitebními týdny – nejprve Aliančním týdnem modliteb, připravovaným nekatalickými církvemi, na

ktejř navazuje Týden modliteb za jednotu křesťanů, ktejř je společný všem církvím, včetně Římskokatolické. Také z tohoto důvodu je toto lednové číslo Českého zápasu a Cesty věnováno ekumeně – tedy spolupráci křesťanských církví, a také vztahům mezi křesťanstvím a jinými náboženstvími, tématu v dnešní době stále aktuálnějšímu. Snad i pár textů, kteřé lednová Cesta přináší, vám pomůžou se trošku lépe v těchto otázkách orientovat.

Bílé přání

*Snížku, kde jsi – kam chodliváš?
Proč se před námi tak skrýváš?
Už je dávno po Vánocích,
čekáme tě dnem i nocí.*

*Snížku, padej z oblaků,
býj plidšti zázraků,
udělej radost nám dětem,
rozprostři se celým světem.*

Text i ilustrace
Jitka Vestfálová (Landová)

Modlitba

Milý Bože,
děkujeme ti za to, že jsme tě mohli poznat.
Děkujeme za naši Církev československou husitskou,
kteřá je pro nás duchovním domovem.
Ochraňuj ji, prosíme, a veď po správné cestě.
Prosíme i za všechny ostatní církve,
za všechny lidi, kteři mají jiné náboženství,
i za ty, kteři tě zatím nepoznali.
Ať se všichni k sobě dokážeme chovat s tolerancí,
porozuměním a vzájemnou úctou.
Amen.

Zizata

6. část

Konečně nepadlo dost sněhu a Eliška se chystala vztít některá ze zvířátek na hory, aby si trochu užili zimních sportů. Což o to, lední medvěd nebo sob to mají snadné, ani pejška trochu zimy nerozhází, ale letos přišla za Eliškou také žirafa a prosíla: „Eliško, já bych tak ráda jela na hory, tak bych si chtěla hrát na sněhu, postavím sněhuláka, sáhkovat... Jenže mně je hrozná zima hned, jak vystřím hlavu z okna!“ Elišce bylo žirafy líto. Ráda by jí dopřála trochu zimních radovaneč. Hned jí bylo jasné, že jediným řešením je žirafu opravdu teple obléknout. Jenže to se snadno řekne a hůř uskutečnit. Vždyť žirafa je pořádně veliké zvíře, s dlouhýma nohama a krkem. Na to Eliška sama nestačí. Proto vyhlásila mezi ostatními zvířátky soutěž o nejdelší kousek šály. „Všichni se pusťte do pletení! Kdo bude mít nejdelší šálu, vyhrajeme lístek na pohádku do kina. Na hory jedeme už za týden, takže času moc nezbyvá.“

Jak to zvířátka slyšela, hned si každé vybralo svou oblíbenou barvu a pustilo se do pletení. Někomu to šlo rychleji, někomu méně, ale každý alespoň kousek šály vyrobil. Eliška jednotlivé díly pečlivě sešívala a výsledná šála byla opravdu úctyhodně dlouhá. A taky krásně barevná! Ani Eliščina maminka a babička nezahálely. Maminka vyrobila čtyři pěkné teplé bačkůrky, podšité kůží, aby žirafu nezábly nohy, babička zase upletla krásnou čepici s velikou bambulí.

Když bylo všechno hotovo, žirafu šálou celou omotali od hlavy, přes dlouhý krk i celé tělo. Jéje, té bylo teplo! Hlavně byla ovšem šťastná, jak dobré má kamarády a že díky nim může jet také na hory. Eliška měla také velikou radost. A jestli vás zajímá, kdo soutěž vyhrál, nakonec šli do kina všichni – rozhodně si to zasíloužili!

Jana Krajičříková

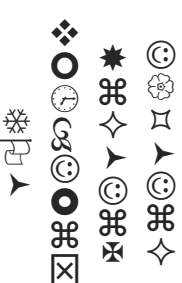

Nakreslila: Eliška Zapřová, 5 let

2

Soutěž o tři knihy

Milé děti, nahradte jednotlivé obrázkové symboly písmenky podle následujícího klíče a vyjde vám tajenka. Tu nám pošlete do redakce nebo na adresu jana.krajičrikova@csh.cz nejpozději do konce února. V březnové Cestě se dozvíte jména výherců knížek.

✧ = A	☞ = L	⋈ = U
✂ = Á	⋈ = M	⋈ = Ů
● = Č	☞ = N	☒ = Ý
☼ = D	⌚ = O	★ = Z
☺ = E	○ = P	
☼ = K	❖ = S	

Blahopřejeme výhercům listopadové soutěže (tajenka: Jsou tu pro každého.):

Tomáš a Andrej Rohlínkovi z Drásova
Františka Šanderová z Kárimí
Matouš a František Jindrovi z Příbrami

7

Proč se muslimky zahalují?

✓ poslední době, vlivem zpráv o Islámském státu, o válce v Sýrii a okolních zemích, o teroristických útocích v Evropě, o tisících uprchlíků mífících do Evropy, rostou mezi lidmi obavy z šíření islámu. Naše informace o islámu jsou však velmi často zkreslené a neúplné. Nelze klást rovnítko mezi islám a projevy extremistických fanatiků, kteří se tímto náboženstvím zaštiťují.

Příkladem nepochopení a neznalosti nás, Evropanů, může být i postoj k zahalování muslimských žen. Lidé tento zvyk vnímají negativně, považují to většinou za projev násilí vůči ženám, které jsou k zahalování nuceny, v řadě evropských zemí a měst je zahalování muslimek zakazováno.

Možná proto pro vás bude překvapením fakt, že zahalování žen vůbec nevzniklo v islámu a nebylo projevem ponižení ženy, ale naopak její výsadou. Jsou známy asyrské písemné prameny již ze 13. století před naším letopočtem, které dokládají, že naopak nemožnost zahalit si svou tvář byla pro ženy ponižením – nemohly tak činit například prostitutky. Závoj představoval

val ve Středomoří, například v Řecku, v Římské říši, tedy kolébce evropské civilizace, symbol toho, že je žena počestná a poctivá. V jisté podobě – jako svatební závoj – se dokonce zachoval dodnes. Nebo si vzpomeňme, jak se oblékají mnohé řeholní sestry – jeptišky. Možnost nosit závoj v mnohých kulturách také vyjadřovala vyšší postavení ženy, její bohatství, výraz toho, že nemusí pracovat. Otrokyne a chudé ženy závoj nosit nemohly. Zahalování bylo známo i u starověkých židovských kmenů a jeho pravidla byla tehdy mnohem přísnější než u dnešního islámu.

V dnešní době je zahalování žen spojeno především s islámem. Má řadu podob – od zahalení celého těla, rukou i hlavy včetně obličje, přes mírnější formy s odkrytým obličejem, až po

pouhý šátek na hlavě. Postupně tento zvyk téměř vymizel, avšak před zhruba 40 lety nastalo jeho oživení. Dnes jde většinou o dobrovolnou volbu muslimských žen, pro které je symbolem úcty a rovnosti. Nechtějí být posuzované podle toho, jak vypadají, ale podle svých schopností.

Makreslila: Lucie Krajčříková

JK

Ženu statečnou kdo nalezne? 6. část:

Kananejská žena

✓ tomto čísle, věnovaném i vztahům mezi různými náboženstvími, se mi zdá vhodné podívat se, jak se na lidi jiné víry díval Ježíš. Jeden z příkladů najedeme v perikopě o víře kananejské ženy (Matouš 15,21-28), u Marka je prakticky shodný příběh nazván Víra syrofenické ženy (7,24-30).

Ta žena nebyla židovka, měla jiné náboženství. Židé jí pohrdali, protože jen oni byli vyvoleným národem. Přesto vyhledala Ježíše a prosila jej, aby vyléčil její dceru, posedlou zlým duchem. Ježíšovi učedníci se jí chtěli zbavit a také Ježíš na její prosby nejprve nereaguje. Po chvíli dokonce říká, že byl poslán jen ke ztraceným ovcím z lidu izraelského. To byl skutečně jeho úkol od Boha Otce.

Zoufalou ženu však ani to neodradí. Je pevně přesvědčena, že jí Ježíš může pomoci. Znovu jej o to prosí. Jeho odpověď je ale příkrá: „Nesluší se vzít chléb dětem a hodit ho psům.“ Představte si, že by vám tohle někdo řekl. Naše reakce by asi byla takováto – nebudu se přece doprošovat, mám svou hrdost! Ta žena však místo toho odpoví: „Ovšem, pane, jenže i psi se žíví z drobtů, které spadnou ze stolu jejich pánů.“ Na to Ježíš

Makreslila: Lucie Krajčříková

nás všechny – i nám se může často stát, že Bůh naše prosby neslyší. Kananejská žena nám ukazuje, jak důležité je vytrvat. Není to však snadné. Jistě se mnou budete souhlasit, že jsem jí právem zardala mezi ženy statečné.

JK

Proč je tolik církví?

Dnes už se v tom málokdo vyzná.

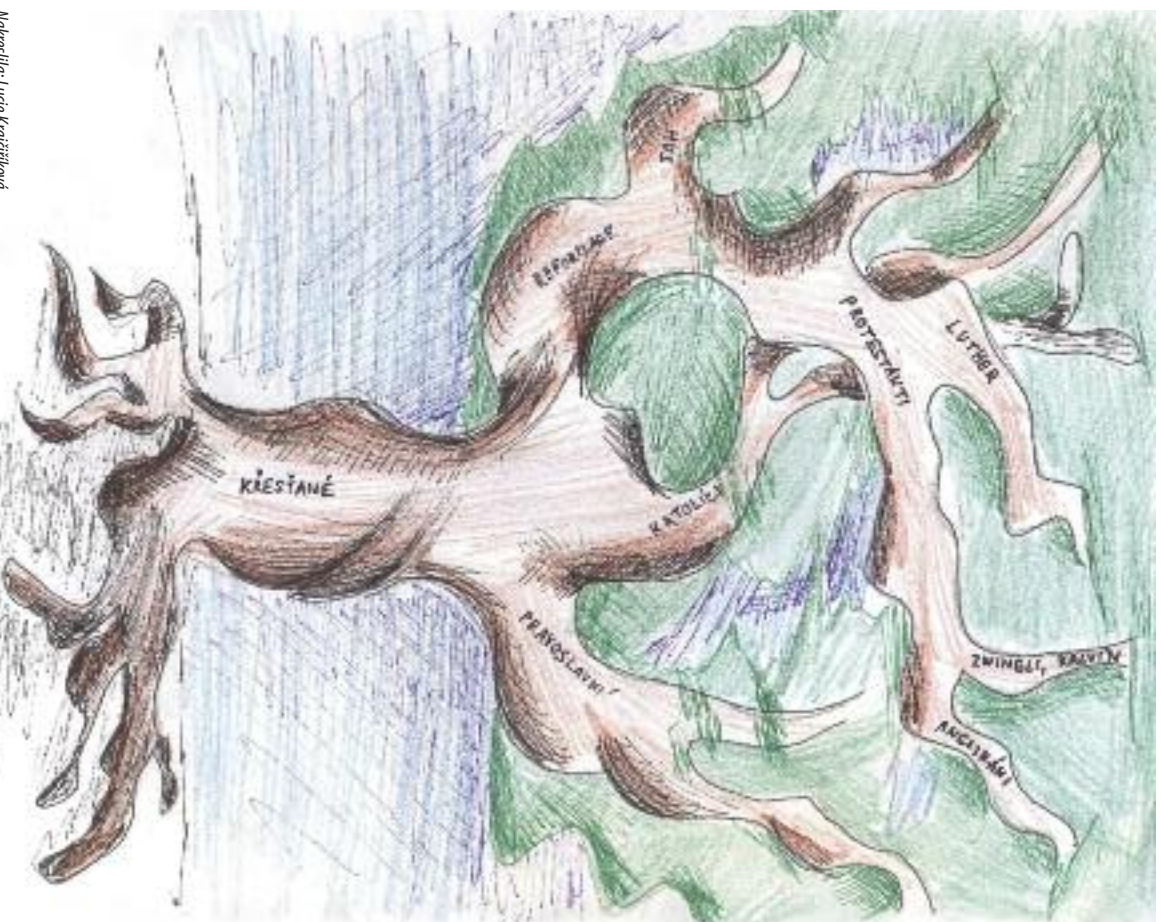
Přestože na světě existují desítky křesťanských církví, u nás se většinou zjednodušeně mluví o „církví“ a málokdo rozlišuje, o kterou konkrétní denominaci, tedy církevní organizaci, jde.

Jak k tomu vlastně došlo, že se cirkve rozdělily? Je to historie dlouhá dva tisíce let. Pokusím se vám ji velmi stručně

a zjednodušeně přiblížit. Můžeme si to představit jako strom, který má jedny kořeny a kmen, ale postupně se větví do košaté koruny.

Z Bible víme, že vznik křesťanské cirkve se tradičně spojuje se sesláním Ducha svatého na učedníky během letnic (knihy Skutků apoštolských). Mnoho lidí se tehdy dalo pokřtít a Ježíšovi učedníci, posleze nejvíce apoštol Pavel, začali křesťanství šířit po celé Římské říši. A to i přesto, že křesťané byli dlouho pronásledováni, protože odmítali uctívat císáře jako boha. Až roku 313 císařové Konstantin a Licinius ediktem milánským křesťanství zrovnoprávnili s ostatními náboženstvími a později se stalo dokonce státním náboženstvím. To znamenalo velký rozmach cirkve, která ovšem v té době byla stále ještě jediná.

Až v roce 1054 došlo k prvnímu velkému rozdělení – říká se mu schizma – na východní řeckou - pravoslavnou církev s centrem v Konstantinopoli (Cařihradu) a západní římskou – katolickou církev s centrem v Římě. Další rozdělení nastalo v důsledku reformatního hnutí. Tím, jak postupně rostli vliv a bohatství cirkve, mnozí její hodnostáři toho zneužívali, žili v přepychu, utlačovali své poddané, vedli mezi sebou války. Nejhorší stav nastal tehdy, když se proti sobě postavili nej-

Nakreslila: Lucie Krajiříková

dříve dva, posleze dokonce tři papežové. To vyvolalo velkou kritiku a volání po nápravě. První vlna reformace je spojena s Mistrem Janem Husem na počátku 15. století. Reakcí na jeho upálení roku 1415 na kostnickém koncilu bylo husitské hnutí a vznik cirkve podobojí neboli utrakvistické podle toho, že i laici přijímali z kalicha. Pokračovatelkou cirkve podobojí je Jednota bratrská.

O sto let později v Německu působil Martin Luther, na nějž ve Švýcarsku navázali Zwingli a Kalvin. Výsledkem tohoto reformatního hnutí je vznik protestantských – evangelických církví (luterská, kalvinistická). V Anglii se pro změnu král Jindřich VIII. rozěšel s papežem, který nechtěl rozvést jeho manželství, a založil anglikánskou církev.

Jednotlivé větve se postupně dále rozdělily na silnější či slabší větvíčky, nové cirkve například vznikaly po celém světě v důsledku působení misionářů. Také naše Cirkve československá husitská, Ježí byla založena roku 1920, je jednou z větvíček na tomto stromě.

To podstatné však jsou společné kořeny a kmen, ze kterého všechny křesťanské cirkve vyrůstají – Ježíšovo evangelium. A přestože to postupně „větvení“ se během dějin křesťanství neobešlo bez mnohých křivd, násilí, válek a utrpení, dnes se cirkve snaží hledat především to, co je spojuje, a navzájem spolupracovat. Říká se tomu ekumenické hnutí. Jeho znakem – logem – je loď, na které všechny cirkve společně plují. Jedním z projevů ekumenismu jsou i společné modlitby všech křesťanů. Příkladem může být tradiční Týden modliteb za jednotu křesťanů, ve kterém se spojují všechny cirkve již desítky let ve dnech 18. – 25. ledna. Existuje také mnoho ekumenických organizací, které sdružují křesťany na místní, regionální i celosvětové úrovni a snaží se společnými silami dělat z našeho světa lepší místo pro život.

Jana Krajiříková

Divokým Kurdistánem *aneb* Uctívači d'ábla, terorismus a modernita

„*Naše děla jsou dobrá,‘ bručel kapitán. ‚Velmi dobrá,‘ odpovéděl flétnový hláskem poručík. ‚Budeme střílet, všechny postřílíme.‘ ‚Všechny!‘ zaznělo v ozvěnu. ‚Získáme kořist.‘ ‚Velkou kořist!‘ ‚Budeme povýšeni.‘ ‚Velmi, velmi povýšeni!‘ ‚Budeme kouřit perský tabák.‘ ‚Širázský tabák!‘ ‚A popíjet kávu z Arábie.‘ ‚Moka kávu!‘ ‚Všichni Jezídové musí zemřít.‘ ‚Do jednoho!‘ ‚Pobijeme je.‘ ‚Hned zítra ráno!‘ ‚To se rozumí.‘“*

Výše uvedená konverzace není přepisem rozhovoru dvou bojovníků Islámského státu, který by odposlechl americký dron a poslal přes družici na základnu. Pochází z románu Karla Maye *Divokým Kurdistánem*, a odehrává se tedy v devatenáctém století, přičemž kapitán s poručíkem patří k turecké armádě.

Kromě čtenářů „májovek“ a pár expertů na danou oblast u nás o Jezídech téměř nikdo skoro vůbec nic nevěděl – až do léta 2014, kdy se je chystal vyvraždit Islámský stát. Média tehdy najednou začala sledovat tragický osud neznámého národa, jehož před vyhubením zachránili kurdští bojovníci. Pak se nad Jezídy mediální vody opět zavřely. Občas je lehce rozčeřil někdo z českých politických troubů, neboť část z nich seznala jako dobrý rétorický manévr tvrzení, že bychom si mohli ze Sýrie či z Iráku vzít pár „křesťanů nebo třeba jezídů“, kteří by prý byli jakožto nemuslimové lépe integrovatelní do naší společnosti.

Jezídové jsou etnický Kurdové (mluví kurdsky), leč vyznávají specifické náboženství, které z nich vlastně činí svěbytnou nábožensko-etnickou skupinu, přičemž oni sami se považují za zvláštní národ – je tedy též sporné, zda je psát s velkým, nebo malým „j“.

Jezídové, historické foto, Wikipedia

Dle zpráv z poslední doby zahájili Kurdové spolu s Jezídy protiútok v oblasti pohoří Sindžár v severním Iráku. Chtějí na Islámském státu dobýt zpět území, které jeho bojovníci zabrali v létě 2014. Nicméně není od věci zamyslet se nad tím, jak by mohla vypadat případná integrace Jezídů do západní (české) společnosti, pokud by se jim na válečném poli nedařilo, a museli by tudíž prchnout do Evropy. Odhalí se tak totiž hloubka problémů, které se v souvislosti s migrační krizí i s terorismem (radši ani?) příliš nezmiňují.

Ottův slovník naučný, jeho třináctý díl z roku 1898, o Jezídech mimo jiné praví: „Jezídovci, Jezídi, náboženská sekta kurdská v Mesopotamii. Jméno své odvozují od Jezida, jehož někteří ztotožňují se známým ummajovským chalífou téhož jména. Nauka jejich jest podivnou směsicí živlů pohanských (kouzelnictví), pársismu (dualismus), muhammedanismu a křesťanství. Vyvinula se snad z některé starší sekty armenské, jak i armenští historikové Jezídovce za odpadlé od církve armenské považují. Uznávají jednu nejvyšší bytost, k níž však se ani nemodlí ani jí neobětují. Vedle této mají svatyni šécha Šamsa (slunce), tak zařizeno, by co nejvíce paprsků vycházejícího slunce tam dopadlo. Slunci zasvěceno jest i stádo bílých volů, z nichž zabíjejí jen

o velikých slavnostech. Na druhé straně mluví s největší úctou o d'áblu (*melek táús, melek-ul-kuvvat*, anděl páv, anděl mocný), jež pokládají posud za pána zástupů andělských, a třeba uznávají, že nyní pro svůj odboj trpí, za všemohoucího. Za symbol jeho mají kovového ptáka na žerdi, chovaného jako nejposvátnější předmět v centrální svatyni. Zvání přímo i „ctitelé d'ábla“.

Často strkají ruce do ohně a líbají je pak, nebo si potírají obočí neb i celou tvář.“ Charakteristika Jezídů jako uctívačů d'ábla nejspíše pramení z nepochopení jejich kosmologie a teologie. Podle nich sice Bůh stvořil svět, ale zůstává nečinný, hlavním „aktivním hráčem“ je Melek

Táús, nejlepší ze sedmi Bohem stvořených andělů, ztělesňující božskou sílu a moudrost. Když sestupoval na zem, vzal na sebe podobu páva, proto se též označuje za Pavího anděla. Avšak, co čert nechtěl, jiné jméno Meleka Táúse, Šajtán, je v Koránu označení d'ábla. Navíc mají podobný příběh, neboť se oba odmítli poklonit Adamovi. Ovšem zatímco v islámu je to interpretováno jako andělova vzpoura proti Bohu, a tudíž i důvod jeho pádu, u Jezídů je tomu právě naopak, poněvadž uctění Adama by údajně znamenalo popření monoteismu (Bůh si Meleka Táúse jen zkoušel).

Sami Jezídové se za vyznavače d'ábla rozhodně nepovažují (ostatně, plameny pekla prý uhasil Paví anděl svými slzami, jež shromáždřoval po sedm tisíc let v sedmi nádobách), nicméně tato skutečnost jim v minulosti nebyla moc platná – nařčení tvořilo jednu z hlavních příčin jejich pronásledování muslimy. Za pár posledních staletí tak bylo vyvražďeno až

Na fotografii asi z počátku 20. stol. jezídská svatyně v iráckém Mosulu, který je dnes v rukou Islámského státu. Svatyně tedy nejspíš již nestojí. Foto: Library of Congress

několik milionů Jezídů. Rozšířené mínění o Jezídech jakožto „satanistech“ prezentuje v románu *Divokým Kurdistánem* i Karel May, kde jsou svými nepřáteli označováni jako „uctívači d'ábla“, ale May je líčí jako poctivé a ušlechtilé bytosti, zatímco Kurdové jsou v jeho podání lstiví válečníci posedlí zákonem krevní msty.

Na druhou stranu, není nutné si Jezídy idealizovat. Jejich teologie například obahuje jakýsi „genderový rasismus“. „Podle jezídské legendy si Adam s Evou v ráji uspořádali soutěž o to, kdo z nich dokáže zplodit dítě sám ze sebe. Každý tedy vložil své semě do džbánů a čekali, co se stane. Zatímco z Evina džbánu vy-

Současní Jezidové, foto: Wikipedia

lezl pouze odporný hmyz, z Adamova se narodil krásný chlapec, který je praotcem všech Jezidů. Tím se tedy liší od ostatních obyvatel Země, kteří pocházejí z pohlavního spojení Adama a Evy. Jezidové jsou si své výjimečnosti dobře vědomi a mají přísně zakázáno se ženit nebo vdávat s nejezidy; obecně se doporučuje kontakt s vnějším světem omezit na minimum,“ uvádí v článku zveřejněném na webových stránkách FFakt Barbara Oudová Holcátová. Nutno dodat, že Adamův „samosyn“ zplodil první Jezidy pravděpodobně s huriskou, neboli, zhruba řečeno, s vílou z ráje.

Pro detailní rozbor komplikované jezidské teologie zde není místo, už jen proto, že jde o religii velmi synkretickou, mísící prvky starých perských (iránských) náboženství, křesťanství (Jezidové mají křest), islámu i jiných věr s naukou o reinkarnaci.

Celkový počet Jezidů je nejasný, nyní se zpravidla odhaduje na několik set tisíc. Většina z nich žije v Iráku, ale jezidské komunity jsou i v Sýrii, Arménii nebo Gruzii. I Jezidové emigrují, v Německu jich údajně žije přes sto tisíc. Je však zřejmé, že jde o prazvláštní kmen, o reprezentanta tradiční společnosti, který musí žít na svém historickém území, kolem svých svatyní, dle svých zvyků. Nelze ho jakožto živý organismus snadno přesadit někam jinam. I stále početnější jezidská diaspora, jež se poslední dobou rozrůstala, a to dávno před současnou „migrační krizí“, se bez opory národního jádra v iráckých horách, bez vazby k němu, po pár generacích rozplyne (ostatně, rozmnožovat se Jezidi mohou jen mezi sebou) a Paví anděl nad tím bude moci jenom hořce zaplakat.

Život dle jezidských pravidel je samozřejmě v mnohém zcela rozporný se zá-

sadami západní liberální společnosti. Například v roce 2007 média informovaly o případu ukamenování jezidské dívky, neboť se údajně zamilovala do muslima a konvertovala k islámu, aby se za něj mohla provdat. (Muslimi

mové pak v odvětvě usmrtili až několik stovek Jezidů.) Jezidský svět je tedy ve srovnání s tím naším navenek malebný a exotický, avšak zároveň velmi přísný a tvrdý. Nicméně navzdory staletím pronásledování Jezidové jako společenství stále žijí. Vyhubit je mohou buď fanatici z Islámského státu, který se středověkem nemá zas tolik společného, jak se soudí, poněvadž jeho přívrženci používají islám spíše jako moderní totalitní ideologii. Anebo je, byť sametově, vyhladí integrace do nynější západní společnosti.

Ta jim sice poskytne střechu nad hlavou a sociální zajištění, později též práci a blahobyt i technologie v podobě praček, myček nádobí či automobilů. Ale smysl života jim nenabídne.

Staré kultury jako Jezidové mají především propracovaný vztah k transcendentnu, které je ústředním bodem života jejich společenství. Jedinec se musí jeho řádu podřídit, jinak zahyne.

Neoficiální vlajka Jezidů, obr.: Wikipedia

Moderní západní společnost však zametla mezní otázky lidské existence pod koberec, do soukromí. Možná je právě proto tolik hmotně úspěšná, je ale sporné, jak dlouho – z hlediska historického času – může západní blahobyt vydržet. Migranti ze Středního východu nebo Afriky na tuto „civilizační bezduchost“ narážejí, tvoří

pro ně velkou překážku, a nejspíše právě i proto ve druhé či třetí generaci vyrůstají z některých potomků muslimských migrantů radikálové a fundamentalisté. Není tomu tedy tak, že už jako fundamentalisté přicházejí, byť část z nich jistě ano, poněvadž západní společnost si fundamentalisty – v určité míře – též spoluvytváří sama, svým duchovním vakuem. Nemohou-li se totiž náboženství historicky vkomponovaná do tradiční, převážně zemědělské společnosti na Západě rozvíjet původním tradičním způsobem, projevují se pak tím spíše formou, kterou my označujeme za islamismus, fanatismus, extremismus a podobně. Přitom jde vlastně o produkt „pohlavního spojení“ Adama západní modernity (pozor, v davu se nedá snadno poznat, jelikož vypadá jako obyčejný metrosexuál) s huriskami tradičních věr.

Kromě individuálního lidského neštěstí konkrétních lidských bytostí je tak situace na Středním východě rovněž tragédií civilizací, jelikož mnohým z tamních nábožensko-etnických menšin (zpravidla islámským, křesťanským nebo synkretickým menšinovým společenstvím či sektám) hrozí vyhubení, ať už v důsledku řádění Islámského státu nebo následné migrace na Západ. Hrozí tudíž něco podobného jako když vyhynuly celé vzácné přírodní druhy, třeba vakovlk tasránský, delfinovec čínský či syrský divoký osel, vybitý za první světové války, kdy ho lovily britské a turecké vojenské jednotky. Ony staré komunity jsou přitom navzdory své – z našeho hlediska – „teoretické zastořalosti“, ale i sociální tvrdosti, ba někdy až krutosti nositelkami (konzervátorkami) duchovních hodnot, které západní společnosti zoufale chybí a jejichž náhražku mnozí jedinci hledají v astrologii, u televizních věštců či třeba v józe dle příruček ze supermarketu.

Nicméně si lze položit i otázku, co by se dělo, kdyby byl jezidismus v oblasti Středního východu převládajícím náboženstvím – nepotýkali bychom se pak s „jezidským fundamentalismem“, nestali by se z obětí útočníci? Možná ano. Každopádně jeden z klíčů k pochopení současného konfliktu mezi Západem a islámem leží na dně hluboké studně, na jejíž hladině se matně odráží výbušná relace mezi duchovním vakuem modernity a duchovně příliš zakořeněným v tradičních formách.

Josef Mlejnek jr.
(Babylon č. 4/XXIV, 11. 12. 2015)

Tvář Boží ve tváři jinověrce

Poslední roky jsou dobou velkých změn ve vztazích mezi náboženstvími. Rostoucí důvěra mezi církvemi, intenzivní spolupráce a dokonce časté slučování lokálních denominací v tzv. „united Church“ (spojenou církev) je již známá a přijímaná realita. Ovšem podobně úzké vztahy mezi komunitami různých náboženství po celém světě se také stávají stále častějšími.

Nejen Spojené státy americké či Kanada, ale také evropské státy objevují zatím netušené možnosti mezináboženských vztahů. Dříve teologové a religionisté věřili, že mezináboženský dialog dokáže poskytnout vítaný prostor pro diskusi a rozvoj vzájemné důvěry, která by v budoucnu snad mohla pomoci řešit mnohé konflikty. Dnes však vidíme, že potenciál věřících lidí je mnohem větší – a hlubší. Nejhorší události v západní Evropě posledních let – útoky teroristů z extremistických skupin muslimského ultrakonzervativního proudu – vyvolaly nečekanou solidaritu napříč všemi komunitami věřících. Tiché modlitby na náměstích i místech útoků, kde se sešli muslimové, křesťané, židé, buddhisté i věřící indických tradic a mnozí další, aby se společně (!) modlili za pokoj duší zabitých, byly nečekané. Štědrovečerní bohoslužby loňského roku byly v Paříži střezeny nejen armádou, ale také skupinami muslimů střežících vchody do kostelů (podobně jako se v roce 2010 vzájemně hlídali křesťané a muslimové při modlitbách během demonstrací v Káhiře). Svědčí o tom, že **mezináboženské vztahy už nejsou pozlátkem náboženských představitelů pro média, ale živou realitou každého dne tisíců věřících v mnoha evropských městech.**

V poslední době mě opravdu zaujala **činnost britské Univerzity v Cambridge, jejíž teologická fakulta má již od roku 2002 mezináboženský program.** Původně měl především rozvíjet vztahy mezi křesťanskými, židovskými a muslimskými studenty

a pedagogy. Postupem času začali jeho vedoucí vyvíjet další činnosti. Nejlépe se prosadila metoda tzv. „**scriptural reasoning**“ (**úvahy o Písmu**), přivádějící věřící židy, muslimy a křesťany k úryvkům jejich svatých Písem, které se vzájemně překrývají, doplňují nebo jsou naopak v kreativní opozici. Účastníci nad nimi ve skupinkách diskutují. Tato metoda umožňuje poznat, jak jinověrci vnímají naše vlastní náboženství (a naopak), naši interpretaci tradice, naše svaté Písmo a celé zjevení.

Po počátečních občasných setkáních v rámci fakulty a univerzity se tato **metoda rozšířila.** Konají se **veřejná setkání, diskuse probíhají i po internetu s účastníky z celého světa, témata se rozšiřují a někdy se účastní i věřící z dalších náboženských tradic.** Od roku 2012 probíhají také speciální kurzy pro náboženské představitelé střední a vrcholné úrovně, kurzy pro veřejnost i další aktivity, ať už v rámci náboženských komunit, tak na úrovni veřejné správy, občanských sdružení či kultury. Samozřejmě páteří těchto aktivit je šíření metody scriptural reasoning: seznámili se s ní kupříkladu účastníci nedávné konference židovského vzdělávání Limmud v Bulharsku. Koncem listopadu se v Británii pravidelně koná Mezináboženský týden, jehož součástí bylo v roce 2015 setkání s metodou scriptural reasoning v Britském muzeu.

Lidé z týmu cambridgeské teologické fakulty se účastní i mnoha setkání, která stále častěji dostávají mezináboženský charakter. I chanuka roku 2015 se na mnoha místech konala v mezináboženském společenství, Vánoce rovněž. Zajímavou událostí bylo setkání spisovatelek v britském Manchesteru koncem listopadu 2015. To završilo pětiletý projekt dvou autorek, muslimky Anjum Malikové a židovky Sherry Ashworthové, které se snažily podpořit společné tvoření věřících spisovatelek. Právě Manchester má totiž 5 % populace hlásící se k islámu a zároveň druhou největší britskou židovskou komunitu. Dosáhnout vzájemných dobrých vztahů je proto pro mnoho lidí životním cílem.

Kateřina Děkanovská

Dokončení článku přineseme v příštím čísle

Na cestě k respektu

Mladí členové poradního orgánu Světové rady církví ECHOS – „**Ozvěny hlasu mladých**“ se na své pouti za porozuměním a respektem k ostatním kulturám a náboženstvím setkali již poněkoliakáté na území, kde křesťané tvoří v obyvatelstvu menšinu.

První kroky „pouti za mírem a spravedlností“, která je tématem SRC pro toto období, vedly do hlavního města Egypta, Káhiře, kde účastníci setkání z různých koutů světa a církví hledali zdroj inspirace k chápání ekumenického hnutí a důležitosti spolupráce s ostatními náboženstvími. Svou úlohu vidí mládežnická komise zejména v tom, že může přispět k zahájení nových kontaktů, či obnovení dialogu a usnadnění komunikace mezi církvemi shromážděnými v SRC a ostatními náboženstvími. **Skupina se setkala během své cesty nejen se zástupci křesťanských církví, ale měla možnost zahájit rozhovory a spolupráci s představiteli a institucemi muslimskými, když navštívila**

mešitu a univerzitu Al-Azhar a hovořila během celého odpoledne **s imámem, Dr. Ahmed al-Tayebem** za účasti egyptského ministra pro náboženské záležitosti. Hovořilo se zejména o výzvách, kterým čelí mladí lidé, o možnostech rozvíjení dialogu a o roli mládeže v mezináboženském dialogu. Setkání mělo pokračovat v Ženevě

v listopadu 2015, ale kvůli teroristickým útokům, které se staly v noci 13. listopadu 2015 v Paříži, bylo setkání z bezpečnostních důvodů přeloženo na rok 2016. Dr. al-Tayeb v tomto roce vystoupí s přednáškou v Ekumenickém centru Světové rady církví v Ženevě a také v institutu v Bossey. **Ochota naslouchat a vést rozhovory je ze strany Al-Azhar zjevná,** o čemž svědčí i prohlášení Dr. al-Tayeba: „*Vý mladí jste vyslanci nebes. Jsem si vědom, že křesťanství a judaismus, stejně jako islám, jsou náboženstvími knihy, a proto bychom měli přijmout, že tvoříme jednu společnost.*“ **Na konci roku 2015 se vedení komise vypravilo do Indonésie, na setkání „Spiritualita a její vývoj v životě mladých“.** Na programu zasedání byla diskuse o dalších krocích komise ECHOS na poli mezináboženského dialogu a jejich praktická implementace. Skupina navštívila buddhistický chrám Borobudur a vyslechla si výklad o tomto pozoruhodném místě. Zástupci ECHOS měli možnost setkat se i s představiteli místních církví i majoritního vyznání, kterým je islám. Do roku 2016 hledí

ECHOS s nadějí na pokračování v rozvoji takových kontaktů, s možností hovořit s lidmi jiného vyznání, z jiných kultur, ale vždy podobných hodnot, otázek a cest...

Za poradní orgán Světové rady církví, komisi ECHOS předsedkyně Martina V. Kopecká

Můžete si přečíst

Sedmistupňová hora

„Byl jsem dojat, když mě oslovil „bratře“,“ nechal se slyšet 14. dalajláma o setkání s křesťanem Thomasem Mertonem. Loni si svět mezináboženského dialogu připomněl 100. výročí Mertonova narození. Snahy o porozumění zejména s náboženstvími Východu doplňovaly jeho protiválečné a sociální aktivity. Mertonovo komplikované duchovní hledání i nalézání přibližuje poutavá autobiografická kniha „Sedmistupňová hora“ (nakl. Cesta, Brno 2013).

„Přišel jsem na svět poslední lednový den roku 1915, ve znamení Vodnáře, v roce velké války a ve stínu francouzských hor na hranici se Španělskem. ... Pár set mil od domu, kde jsem se narodil, právě sbírali muže, tlející v blátivých zákopech mezi mrtvými koňmi a zrezivělými nábojnicemi, v lese pahýlů bez větví při řece Marně,“ píše Merton v úvodu knihy.

Na úpatí Pyrenejí se tehdy začala jeho složitá životní cesta plná cestování, stěhování, komplikovaných vztahů k okolí, názorového hledání, ale také nezřízeného života se sexuálními a alkoholovými eskapádami. Merton však usilovně čte, studuje, objevuje poklad křesťanské víry a stoupá k předtím netušeným výšinám. Ještě než se nakonec stal trapistickým mnichem, setkává se v USA s hinduistickým mistrem Brahmačárim.

Knihy nepostrádá humorný nadhled a popisuje jejich setkání takto: „Měl jsem se s ním sejít v Grand Central, spolu se Seymourem, a toto setkání provázelo z mé strany potlačované vzrušení, neboť Seymour mě uvedl do napětí fantastickou selekcí výmyslů o Brahmačáriho schopnostech: jak umí létat, jak chodí po vodě ... Asi čtvrt hodinu jsme se rozhlíželi, když tu davem obezřetně prošla kočka, a jak šla kolem nás, pohlédla na nás a zmizela. „To je on,“ řekl Seymour. „Proměnil se v kočku. Nerad upoutává pozornost. Teď zjistil, že jsme tady.“ Setkání s Brahmačárim znamenalo pro Mertona jeden z důležitých okamžiků života: „Zpravidla neformuloval slova jako radu, ale tu jednu jedinou radu, kterou mi dal, nezapomenu nikdy: „Je mnoho krásných, mystických knih, které napsali křesťané. Měl by sis přečíst Vyznání svatého Augustina a Následování Krista ... Opakoval ta slova s upřímným důrazem: „Ano, musíš si ty knihy přečíst.“ Málokdy mluvil tak důrazně. Když si teď vzpomínám na ty dny, zdá se mi velmi pravděpodobné, že ho možná Bůh přivedl až z Indie jen proto, aby to řekl,“ píše Merton, jenž se později uchýlil k řádovému životu.

„Neboť Tys mě sem zavola ne proto, abych nosil nějakou nálepku, podle níž bych se poznal a zařadil do nějakého druhu či kategorie. Nechceš, abych uvažoval, co jsem, ale co jsi Ty. Nebo spíše ani nechceš, abych o něčem moc uvažoval: chtěl bys mě pozvednout nad úroveň přemýšlení. A jestliže se pořád snažím přijít

na to, co jsem a kde jsem a proč jsem, jak se to může podařit? ... Slyším, jak mi říkáš: „Dám ti, po čem toužíš. Zavedu tě do samoty. Povedu tě cestou, kterou nemůžeš pochopit, protože chci, aby to byla nejrychlejší cesta. Proto se všechny věci kolem tebe postaví proti tobě, budou tě zrazovat, zraňovat, způsobí ti bolest, a tak tě odvedou do samoty. Pro jejich nepřátelství brzy zůstaneš osamělý. Odvrhnou tě, zapomenou, zamítnou, a ty budeš sám. Všechno, co se tě dotkne, tě spálí a ty v bolesti stáhneš ruku, a tak se postupně odtáhneš od všeho. Pak budeš úplně sám. Všechno vytoužené ti vypálí cejch, vyleptá ti značku a budeš prchat v bolesti, abys byl sám. Každá vytvořená radost k tobě přijde jako bolest a ty odumřeš pro každou radost a zůstaneš sám. A všechny dobré věci, které milují druhí, po kterých touží, o něž usilují, přijdou i k tobě, ale jako vražedkyně, aby tě odřízly od světa a od jeho činnosti. Budou tě chválit, a to ti bude jako upalování zaživa. Budou tě milovat, a to ti zabije srdce a vyžene tě do pouště. Dostaneš dary, a ty tě zlomí svou tíží. Budeš mít rozkoš z modlitby, a ta tě otráví, takže od ní prchneš. A až trochu užiješ pochval a toho, že jsi milován, vezmu ti všechny tvé dary a všechnu tvou lásku a chválu, a budeš naprosto zapomenut, opuštěn, nebudeš nic, mrtvá věc, zavržení. A v ten den začneš mít samotu, po níž jsi tak dlouho toužil. A tvoje samota ponese nesmírné plody v duších lidí, které na zemi nikdy neuvidíš.

Neptej se, kdy se to stane a kdy to bude a jak to bude: na vrcholu hory či ve vězení, na poušti nebo v koncentračním táboře, v nemocnici nebo v Gethsemani. Na tom nezáleží. Neptej se mě tedy, protože ti to neřeknu. Nebudeš to vědět, dokud to na tebe nepřijde. Ale okusíš pravou samotu mé úzkosti a mé chudoby a já tě povedu do výšin své radosti a zemřeš ve mně a všechno nalezněš v mém milosrdenství, které tě stvořilo k tomuto cíli a přivedlo tě z Prades na Bermudy, do St. Antonina, do Oakhamu, do Londýna, do Cambridge, do Říma, do New Yorku, na Columbiu, do Corpus Christi, do St. Bonaventure, do cisterciáckého kláštera chudých, kteří strádají v Gethsemani: Aby ses stal bratrem Boha a naučil se znát Krista těch, kdo se popálili.“ (1944)

Sit finis libri, non finis quaerendi.

Tu je konec knihy, ne však konec hledání.

10. října 1968 v thajském Bangkoku, v poměrně mladém věku, Thomas Merton nešťastnou náhodou umírá.

Mertonova cesta víry, převážně v samotě a tichu trapistické poutevny, je specifická a pro většinu lidí v celku těžko napodobitelná. Přesto ale může jeho výstup na Sedmistupňovou horu nabídnout věřícím bez ohledu na vyznání mnoho cenných zkušeností, pomoci zprostředkovat „nesmírné plody v duších lidí, které na zemi“ Merton „nikdy neviděl“. Nás, kteří žijeme uprostřed materiálních starostí, hluku, zmatku a nejistot dnešního světa.

LA

„Bože, dej mi sílu, která ti slouží v mlčení a v pokoji! Dej mi pokoru, v níž jedině najdu odpočinek, a vysvobod' mne z pýchy, jež je největším břemenem! Necht' miluji všechny lidi jako sama sebe, necht' umlкну, abych ve svém srdci naslouchal Božímu hlasu! Necht' osvobodím rozum od obrazů stvořených věcí, abych se mohl skrytě setkat s Bohem v tajemné lásce! Necht' se vyhýbám neshodám a střetnutím s jinými lidmi, abych mohl spočinout v pokoře a našel pokoj! Necht' se odvrátím od planých debat a odložím těžká břemena úsudků, výtek a kritik, jakož i celé břemeno domněnek, které nejsem povinen nosit. Necht' má vlastní vůle je vždy připravena ustoupit, a tím přitáhnout všechny síly duše z nejhlubšího středu, abych mohl v tichu očekávat příchod Boha, klidně a nenásilně soustředěn na bod mé závislosti na něm. Proto musím shromáždit všechno, čím jsem, všechno, čím snad mohu trpět i být a odevzdat to Bohu dobrovolným zřeknutím se, v dokonalé lásce, slepé víře a ryzí důvěře, abych konal jeho vůli. A proto musím čekat v pokoji a prázdnotě a v zapomnění na všechny věci. Vždyť je dobré mlčky čekat na Boží spásu!“ Thomas Merton (překlad JR)

Olympijské hry

Na zemi probíhají olympijské hry a v nebi je kolem toho hotové pozdvížení. Všichni fandí těm svým. A jen tak mimoděk se snaží vetřít do přízně Pána, aby se k nim přidal. Katolíci i protestanté řvou jako o život, povzbuzují, skandují a úkosem pozorují, co na to Ježíš - ke komu se přidá. Když to vidí svatý Petr, vstoupí do kotle obou táborů fanoušků a s úsměvem říká: „Zbytečně se namáháte! Pán fandí svým.“ „A to je kdo?“ vybafnou na něj unisono. „Přece Židé, ne?“

Juraj Jordán Dovala, Pankáč v kostele

Nápis na zdi

Na staré zdi v parku byl napsán text:
Pro občana Nazaretu? Tesařův syn
Pro muslima? Prorok
Pro hinduistu? Avatar
Pro Petra? Syn živého Boha
Pro Marii? Dítě
Pro komunistu? Revolucionář
Pro Piláta? Spravedlivý
Pro ateistu? Etik
Pro farizeje všech dob? Zločinec

Fotografie švýcarského kostela sv. Jana Křtitele na titulní stránce je součástí probíhající výstavy Sakrální prostor. Výstavu, představující na tři desítky kaplí, kostelů a drobných staveb můžete navštívit až do 7. února v galerii Jaroslava Fragnera na pražském Betlémském náměstí. Podobně jako známé chrámy z období gotiky nebo barokní kostely dokážou i současné realizace zpomalit a ztišit návštěvníky-pozorovatele. Tvůrcům však často stačí jen minimalistické prostředky a - světlo. Současná sakrální architektura nepotřebuje být okázalá navenek. To podstatné se odehrává uvnitř. Nekonečnost ztvárněná kompozicí obkladového kamene. Zúžený průhled k nebesům. Kontemplace spojením vnitřního prostoru a okolní přírody. Světlo pronikající do očí a mysli účastníků...

Trojice kurátorů vybrala kaple a kostely postavené za poslední čtvrtstoletí po celé Evropě známými evropskými architekty. A přibližuje je prostřednictvím modelů, fotografií a videoprojektů. Více informací na www.gjf.cz.

Dle tiskové zprávy galerie

Kostel sv. Jana Křtitele stojí ve vesnici Mogno, na úpatí horských úbočí. V roce 1986 zničila kamenná lavina ve vesnici spolu s mnoha domy i barokní vesnický kostel ze 17. století. Po dlouhé fázi příprav a plánování oslovil výbor pro rekonstrukci architektka Maria Bottu, rodáka z kantonu Ticino, aby vypracoval projekt. Ten se rozhodl místo rekonstrukce navrhnout novou stavbu, symbolizující ničivou událost a zároveň vzdorující přírodním silám. Stavba má válcový tvar, který vzbuzuje dojem hradby. Kruhová věž, stojící na čtvercovém pozemku, je na vrcholu zkosená pod úhlem 45° a zakončena oválnou, plně prosklenou střechou. Jako stavební materiál použil architekt místní bílý mramor a šedou žulu. Výrazného výtvarného efektu dosáhl střídáním pruhů světlého a tmavého kameniva v exteriéru i interiéru. Sběrač dešťové vody ze střechy kostela je veden přes sadu zvonů, umístěných na venkovní fasádě. Při dešti jsou zvony rozeznívány dopadající vodou. **red**

Pozvání ke společným modlitbám

Již tradiční Týden modliteb za jednotu křesťanů se koná od 18. do 25. ledna. Přijměte pozvání ke společným modlitbám. Tématem je „Povolání hlásat mocné skutky Páně“. Více na www.ekumenickarada.cz **red**

Ekumenická slavnost v Dejvicích

Česká biskupská konference a Ekumenická rada církví zvou na ekumenickou slavnost za účasti představitelů křesťanských církví v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů v pondělí 18. ledna v 18 h v kostele sv. Vojtěcha v Praze 6 - Dejvicích. Předseda: kardinál Dominik Duka OP, arcibiskup pražský a předseda České biskupské konference, Kazatel: Petr Procházka, superintendent Evangelické církve metodistické a 2. místopředseda ERC v ČR. **red**

Bez hranic

Krušné hory a podhůří na obou stranách dnešní hranice byly ve středověku provázány intenzivními duchovními, kulturními a obchodními styky mezi Českým královstvím a Saským kurfiřtstvím. Nebývalé bohatství na českém severozápadě v pozdním středověku se projevilo potřebou umělecké reprezentace měst, šlechty, klášterů a jednotlivců. Právě tuto skutečnost odráží výstava „Bez hranic. Umění v Krušnohoří mezi gotikou a renesancí“, kterou můžete až do 13. března zhlédnout v Národní galerii v Praze, ve Valdštejnské jízdárně. Prezentuje památky sochařské i malířské, liturgické předměty a knihy či dekorativní součásti architektury. Ze sakrálního umění jmenujme např. Ukřižovaného Krista a Pannu Marii bolestnou (Mistr Týnské kalvárie). Příslušníky naší církve jistě potěší unikátní utrakvistický Lounský graduál Pavla Mělnického (r. 1530). **red**

Jan Palach

Zveme vás na vzpomínkovou bohoslužbu k 47. výročí Jana Palacha, které se koná v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v sobotu 16. ledna v 16 hodin. Pořádá náboženská obec Praha 1 - Staré Město. **MK**

Týdeník Církve československé husitské.
Izdává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6.
Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová,
redaktoři: PhDr. Václav Drašnar,
Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udřal, grafik.
Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčířiková.
Tel. redakce: 220 398 107;
e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna. Distribuce a reklamace:
A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 15,
190 00 Praha 9, tel. 234 092 866,
e-mail: martina.machackova@predplatne.cz.
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků.
Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117,
e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz

EKUMENICKÁ STUDENTSKÁ SLAVNOST

Zveme vás na tradiční 9. ekumenickou slavnost
pro studenty, děkany, pedagogy, zaměstnance teologických fakult
v rámci Týdne za jednotu křesťanů

**v úterý 19. ledna 2016 v 18 hodin
v Kostele sv. Jana Křtitele Na Prádle
na Malé Straně v Praze.**

Bohoslužbu slova dle formuláře Týdne modliteb za jednotu křesťanů
vedou studenti jednotlivých teologických fakult

*Pořadatel: Církev
československá husitská
ve spolupráci
s Ekumenickou radou
církví v ČR.*

*Děkujeme n. o. CČSH
Praha 1-Malá Strana
za laskavé poskytnutí
prostor.*

